

3.11) Emeviler Saltanatı:

Hilâfet makamını tamamiyle ekonomik ve politik çıkarları için kullanan Emevi halifelerinin, Hz. Peygamberin aile ve ocağına (Ehl-i Beyt'ine) karşı yapmadığı kötülükler kalmaz.

Özellikle Muaviye oğlu Yezid'in Kerbela'da, Peygamberin torunu Hz.Hüseyin'e, ailesine ve taraftarlarına karşı giriştiği katliam, zulüm ve işkence vahşetin doruk noktasını oluşturur. *insanlığın yüz karasıdır.* Tarihe 'KERBELÂ' adıyla geçen bu korkunç olay, İslam tarihini kana bulamış ve ikiye bölmüştür.

3.12) Abbasiler Saltanatı:

Abbasiler, Hz. Muhammed'in amcası Abbas'ın torunları tarafından Emevi halifeliğine karşı kurulan; Şia adıyla ortaya çıkan halifeliğin adıdır. Aşırı Arap milliyetçiliği, baskı ve şiddet metodlarıyla iktidarlarını korumaya çalışan Emevi halifeleri, müslümanlar arasında derin bir nefret uandırmıştır. (Ali Duran Gülçiçek 1993:36)

İbrahim oğlu Horasanlı Ebu Müslim (doğ. İsfahan 719 ölm. Rumiye 755), Ehl-i Beyt'e duyduğu saygı ve sevgiden ötürü, Emevilerin, Ali evlatlarına yaptıkları haksızlıklara, zulüm ve baskılara karşı başkaldırır. Sürekli ve etkili çalışmaları sonunda Horasan halkı, Emevilere karşı olan bütün kabilelerle birleşerek, 747 yılında ayaklanır.

Faluca savaşında, Yezid'in kumanda ettiği orduyu bozguna uğratarak 90 yıllık Emevi idaresine ve saltanatına son verir (750). (Meydan Larousse, 4. Cilt, S.40 / Ali Duran Gülçiçek 1993:36)

Emevilerin yerine geçen Abbasi halifeleri, ilk başta Ali taraflısı gibi göründülse de, Ebül Abbas'ın ölümünden sonra (750 - 754) yerine geçen Ebu Cafer, tamamiyle ters bir siyaset izler; bir yandan Emevilere, diğer yandan Ali evlatlarına karşı acımasızca bir savaş yürütür. Emeviler gibi Abbasiler de, hilafet makamını kendi siyasi ve ekonomik çıkarları için kullanırlar. Abbasiler de, saltanatları için sevdikleri Ehl-i Beyt'in kanını dökmekten ve onları zehirleterek öldürmekten asla çekinmezler. Halifeliği Abbasilere kazandıran Ebu Müslüm bile, Ebu Cafer tarafından Irak'a getirilip, Rumiye'de öldürtülür (755). (Ali Duran Gülçiçek 1993 S.38)

4. Aleviliğin temel ilkeleri:

Alevi-Bektaşiliği araştırırken bazı ilkeler sürekli göze çarparken, bazılarını ancak incelemeler sonucu fark edebiliyoruz. Elbetteki bütün Alevilerin bu ilkelere uydukları veya uymadıkları tesbit edilemez. Yöresel ve tarihsel farklılıkları her zaman göz önünde tutmak gerek.

Alevi-Bektaşi inancının temelini, '**Hak -Muhammed -Ali**' üçlüsü, '**Ehlibeyt**' beşlisi; **Oniki İmam, Hacı Bektaş Veli, Dört Kapı ve Kırk Makam** oluşturur. Alevi-Bektaşi yolu , dört kapı dediğimiz **şariat, tarikat, marifet** aşamalarından geçip, **hakikâta** varan bir yoldur. Hakikât kapısı, Tanrı'yı özünde bilen '**Vahdeti Vücut**' düşüncesine dayanan; içinde ikiliğin, kinin, kibirliğin, düşmanlığın olmadığı **birlik makamıdır.**

Alevi-Bektaşi kültüründe ve inanç yapısında insan sevgisi kadar, insan birliği de önemlidir. Bu yüzden arabozuculuğa ve ikiliğe karşıdır. Hiç bir ayırım gözetmeden, bütün insanlara aynı nazarla (gözle) bakılmasından yanadır. Karşılıklı sevgi, saygı, hoşgörü ve dostluk, Alevi-Bektaşiliğinin temel öğeleridir.

Alevi-Bektaşilik'te , '**el-bel-dil**' üçlüsü, ahlâk kurallarını simgeler. Bu prensiplere göre, insan her şeyden önce **eline, diline, beline** sahip olmalı: